

ERDELYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiac téren 4. Telefon: 380

Ara 1 lej

IV. évfolyam 10 sz

1935. január 10

Csütörtök

Egyetlen állam ellen sem irányul a római egyezmény

-- jelentette ki Mussolini az újságírók előtt
Laval kedd délben elutazott Rómából

Róma, január 8.

Laval francia külügyminiszter hétfőn este kevéssel hét óra előtt ismét megjelent a Palazzo Venezia-ban, ahol

úgy ő, mint Mussolini, aláírta a megkötött egyezményt.

Az aláírás megtörtései felőrával később hivatalos jelentést adtak ki.

Hétfőn este Mussolini és Laval fogadták a Palazzo Venezia-ban a francia és olasz sajtó képviselőit. Elsőnek Mussolini beszélt:

— Boldog vagyok -- kezdte nyilatkozni, hogy beszámolhatok a francia—olasz meg egyezéssel. Régen eszébe volt a kapcsolatok megindítása és mindenki előtt nyilvánvaló ennek jelentősége. Boldog vagyok, hogy ide érkeztek és köszönöm Önöknek, hogy bizalmukkal elősegítették a meg egyezés sikerét. Tárgyalásainkat hosszadalmas és nagy gondot igénylő előkészítő munkálatok előzték meg, de csak így lehetett konkrét és gyakorlati értelmű megállapodást kötni.

— Nem szükséges, hogy itt szónoklatot tartassak, hiszen a francia—olasz általános meg egyezés kínatai nyilvánvalóak. És most rátérhetünk az európai szempontokra, melyek azt mondják, ha olyan tapasztalati alapokra fektetjük a meg egyezést, mely nem hogy szűkíti, de bővíti az európai horizontot, akkor a siker nem maradhat el.

— Mindenesetre a munkát még nem végeztük el, és ne essünk a túlzott bizakodás veszélyébe. Merem azt hinni, hogy Laval és én, mi személyesen is összeköszönve voltunk egymásnak és ez elősegítette a közelséget. Örülünk, hogy a megpróbáltatások éve a francia—olasz közelséggel indul és dolgozunk, hogy ne eselátkozzanak bennünk azok, akik bizakodva tekintenek rájuk.

A Duce végül kijelentette, hogy az egyezmény egyetlen állam ellen sem irányul. Mussolini után Laval adott nyilatkozatot.

— A tárgyalások, melyet elkezdünk -- mondta a francia külügyminiszter -- pozitív eredményhez vezetnek. Rendeztük az olasz—francia kapcsolatokat és közben nem áldoztunk fel lényeges érdekeket, sőt sikerült az akadályokat kiküszöbölni.

A megbeszélések más szerencsés körül

ményeket is felidztek mert előmozdították. Az bizonyos, hogy a munka még nem fejeződött be, mert a belső ügye türelmes és kitartó munkát igényel.

London, január 8.

Az angol lapok ószinte örömmel fejezik ki, a római tárgyalások sikeres kimenetelét. Megállapítják, hogy Laval és Mussolini az európai béke szilárd alapítványát konstruálták meg munkájuk erkölcsi szempontból óriási jelentőséggel bír. H. a római egyezmény a vonatkoztatott államok hozzájárulását is megnyeri, amikor a megállapodások gyakorlati eredménye sem maradhat el.

A Times örül, hogy az európai jelentőségű egyezményt aláírják és az sikerének könyveli el, hogy a felfogások teljesen azonosak voltak. Sürgősnek látja, hogy a meg egyezést az érdekelte államok elé terjeszték.

Páris, január 8.

A Havas ügynökség római jelentés alapján arról számol be, hogy tévesek azok a feltevések, melyek szerint a római egyez

ményben a leszerelés kérdése is érintve volna. Laval maga cáfolta, és ezeket a híreszteléseket és kijelentette, hogy csupán a hivatalos közlemények, vagy Mussolini és az ő nyilatkozatai hitelt érdemlőek. Minden más információ céltalos.

Páris, január 8.

Laval pápai kihagyásával kapcsolatban a Le Jour című lap úgy tudja, hogy a francia külügyminiszter egy konkordátura-ról is tárgyalt. Hétfőn este a szentszéki francia követ vacsorát adott Laval tiszteletére és ezen Pucelli átvittette Lavalnak a Pius rend nagykeresztjét. Laval viszont a francia becsületrend nagykeresztjét nyújtotta a Lebrun elnök megtízásából Pacelli bíborosnak.

Róma, január 8.

Laval francia külügyminiszter kedde délben a párisi gyorsai elutazott Rómából. Az állomáson Mussolini búcsúztatta a francia külügyminisztert, aki meleg szavakban köszöntötte meg a Ducenál a szíves fogadtatást.

Hitler megkörnyékezte a saar-vidéki egységfront vezérét,

akit arra kért, hogy a Németországhoz való csatlakozás
mellett szavazzanak

Saarbrücken, január 8.

A Saar-vidéken vasárnap megkezdett népszavazás hétfőn is folytatódott. Tegnap adták le szavazataikat mindazok, kik január 13-án akadályoztatva lennének a szavazásban. Ma

a kórházakban fekvő betegek és a fogházak rabjai szavaztak.

A kórházakat és fogházakat mozgó szavazóiroda járta végig. A betegek ágya köré spanyolfalat állítottak arra az időre, míg a pecsétet rányomták a szavazócédulákra, — amelyeket azután saját kezükkel dobáltak be a lepecsételt urnákba.

Szenzációs leleplezést tett a szocialista kommunista egységfront elnöke Max Braun, aki rádiónyilatkozatában elmondotta, hogy

Hitler egyik bizalmasa, Burket dr. egy König nevű berlini embert küldött hozzá. König azt mordoitta, hogy Berlinben Németországra nézve kedvezőtlen eredményt tartanak és ezért azt az ajánlatot

tette, hogy az egységfront szavazzon Németországra, különben a Saar-terület egyrésze mindkettőjük számára elvesz.

A német front hazugságokat minősíti Max Braun nyilatkozatát.

A 200 nyereményes tombola 25. száma

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet a 75 ezer leles nagy sorsjátékon.

1934. dec. 16. 1935. jan. 15.
Kivágandó és összegyűjtendő!

A NAP**Komoly dolog**

Lett a futballból, úgy látszik. Ha valaki visszaemlékszik ezelelt tiz-tizenkét évre, amikor a futballnak szintén nagy tápora volt már jól tudhatja, hogy a futball akkor semmi egyéb nem volt, mint kétszer tizenegyes ember erőpróbája, amit ezrek és ezrek néztek, izgultak végig és amikor a mérkőzés vége lett, egyesek örömmel, mások fájó fejjel hagyták el a pályát, de akárhogyan történt is a dolog, egy-két nap múlva minden feledve volt és úgy a győztes mint a legyőzött csapat a legközelebbi szabadnapon — mert akkor még a futballisták hétköznapi dolgoztak és nem értek rá hétköznapiakon a labdát rugdalni — ismét összemérté erejét egy-egy másik csapattal.

Változnak az idők és a futball ma már komoly nemzetközi térvetővé nőtte ki magát. Diplomáciai konfliktusokra vagy az elsimítására ugyan még nem alkalmas, de nincs kizárva, hogy ennek az ideje sinés maradjon. Hiszen tagadhatatlan, hogy a futballnak ma már jóval nagyobb közönsége van, mint akármelyik klasszikus szépségű színelőadásnak és az is bizonyos, hogy a világ lakosságának nagyobb hányada érdekli egy-egy nemzetközi futballmérkőzés eredménye iránt, mint például azíránt, hogy mit hozhat a Saar-vidéki népszavazás jobbra vagy balra eldölte a világra nézve.

Komoly dolog lett a futball. Kortűnet ez első pillanatra meg se tudjuk mondani, hogy szomorú vagy vigasztaló kortűnet-e. Tény, hogy az emberek nem érdeklődnek annyira a komoly világesemények iránt, ugyanakkor amikor egy izgalmas futballmeccs eredményét részesítő idegekkel, lázas várakozással kérdik egymástól, de vajon nem jobban van-e így? Vajon a világ eseményei iránt való lázas érdeklődés előbbre vitte-e egyetlen lépéssel is az emberiséget? Hiszen jól tudjuk, hogy amikor embereknek örömmel vagy kétségbeeséssel számolunk be valami világjelentő dologról, lát vonja és így felel: És aztán?

És talán igaza is van. Hiszen az örömi hír az egyén, az egyes ember számára nem jelent örömet. Az ember tudja már, hogy abból két diplomata Londonban, Párisban vagy Rómában megegyezik, neki semmi különös előnye nincs. És ha valami szomorú szennzáció esik a világban? Az egyén akkor is elfásultan jegyzi meg: Ugyan kérem, — nekem rosszabb úgy sem lehet.

Igaza van az egyének és igaza van abban is — sajnos — hogy ennél sokkal jobban érdekli, ha két ország válogatott tizenegye mérí össze erejét a futballpályán. Itt lehet izgulni, személyesen vagy a rádió mellett, lehet örvendezni, ha győz az egyik vagy kétségbeesni ha vesztesként vonul el a másik. Strucpolitika ez, a homokba, a sportpályára homokjába dugni a fejet a világ zajló eseményei elől, de ki tagadhatja el, hogy a strucc eme együgyű politikájának is van némi jogosultsága. Addig, amíg közvetlenül nem érinti fejtűnk a háta, úgysem fáj különösebben, addig, amíg az örömet nem közvetlenül magunk érezzük, számunkra úgysem öröm az. Addig tehát félre a világpolitikával és egyéb fontos eseményekkel, éljen a mindenkinek felett álló sport, a futball! Nem fontos, hogy Bolívia vagy Paraguay győz a délamerikai háborúban csak egy a fontos köztudott futballcsapata közül melyik erősebb.

"ERDELI MAGYARSÁG"

2. oldal

1935. január 10.

Elárulta magát agrivítai szökevények soffőrje, akit gazdája jelentett fel a rendőrségen

Bucuresti, január 8.

A Grivita szökevények ügyében tovább folytatják a vizsgálatot. Kihallgatják a soffőrt, akit a saját gazdája jelentett fel. Ugyanis a soffőr miután visszatért a Craiova kirándulásról, ahol segített a három elítéltnak a szökésben, átadott gazdájának 4000 lejt azzal, hogy Buzauba szálltott egy ismeretlen urat. A soffőr gazdája azonban megnézte az autó kilométer jelzőjét és megállapította, hogy a táv sokkal nagyobb mint Buzau. Így jött rá, hogy a soffőr Craiovában volt. Anélkül, hogy gyanúját közölte volna a soffőrrel, ement a rendőrségre és jelentést tett. A soffőrt letartóztatták és vallatás alá vették.

ismeretlen urat. A soffőr gazdája azonban megnézte az autó kilométer jelzőjét és megállapította, hogy a táv sokkal nagyobb mint Buzau. Így jött rá, hogy a soffőr Craiovában volt. Anélkül, hogy gyanúját közölte volna a soffőrrel, ement a rendőrségre és jelentést tett. A soffőrt letartóztatták és vallatás alá vették.

Van osztálysorsjegye? Még mindég vásárolhat!

Keresse fel a **BANCA ILIESCU S. A. Cluj**

Szerencsés beszerzési forrás! Diskrét kiszolgálás!

Képviselet Oradea: **Kollmann és Balogh** Bulev. Regele Ferdinand No 11

Darabokra tépett a vonat egy magyar mérnököt Abbáziában

A szerencsétlen fiatal ember azzal a vonattal akart hazautazni, amelynek kerekei alá esett

Abbázia, január 8.

Megdöböntő szerencsétlenség történt az abbáziai pályaudvaron. Kossuth Vilmos diósgyőri mérnök az ünnepeket az olasz tengerparton töltötte és tegnap indult volna hazafelé. Kiment a pályaudvarra és a sínek között felalá járkálva, várakozott a Budapest felé induló expresszvonatra. Eközben nem vette észre hogy a háta mögött be-

futott az expressz mozdonya, amely

a szerencsétlen embert a szőszoros éltelmében darabokra tépte.

Az abbáziai hatóságok az áldozat utólevélből állapították meg személyazonosságát és értesítették családját, amely intézkedett a szerencsétlen végett ért fiatal ember holttestének hazaszállítására iránt.

Emberi hullarészeket tartalmazó csomag a budapesti Üllői-uton

A rendőrség erélyesen nyomoz a rejtélyes gyilkosság tettesei után

Budapest, január 8.

Tegnap éjjel az Üllői-ut sarkán a 10. kilométer egy csomagot találtak. Kibontották és megdöbbenve vették észre, hogy a csomagban véres husdarabok vannak. A csomag dos körülmények között került a földre.

hogy emberi husdarabok még pedig a szív, vese és máj. Nyomban értesítették a főkapitányságot ahonnan kiszálltak a helyszíntre és megindultak a nyomozást. Valószínűleg tartják, hogy valami rejtélyes gyilkossággal állnak szembe.

Al-Coroiut lőtték agyon Iasi mellett

Coroiu hugát letartóztatta a csendőrség

Jasi, január 8.

A jasi rendőrség az utóbbi időben sok feljelentést kapott a városban és környékén Coroiu garázdálkodik. A hatóságok bevezették a nyomozást és ennek során megállapították, hogy Al-Coroiu fosztogatja a környéket.

Az egyik Jasi melletti faluban azután tegnap a csendőrség körülvette azt a házat, ahol az Al-Coroiu meghúzódott. A csendőrök felszólították, hogy adja meg magát mire a bandita kilört az ablakon.

A csendőrök szintén sortűzzel válaszoltak. Az egyik golyó eltalálta a banditát, aki halálos sebet kapott.

Trataiból megállapították, hogy igazi neve Nicolae Manuila.

A csendőrség tegnap letartóztatta Coroiu Anetát, a rablóvezér húgát, akiről azt hiszik, hogy kapcsolatokban állott a férjével.

Letartóztatták azt a csendőrt is, aki a leányt elfogta, mert nem vitte át egyenesen a csendőrlaktanyába, hanem egy kocsmába, ahol alkalma volt hirt adnia bátyjának, — hogy meneküljön.

Kairóba repült a Délafrikába induló két román pilóta

Bucuresti, január 8.

Ivanovici hadeagy és Burnaia kisasszony minden ellenkező hírrel szembe megjavították gépüket és még a tegnapi reggel folyamán tovább repültek Kairó felé. Itt fogják elhatározni hogy folytatják-e tovább utjukat Cape Town felé vagy visszatérnek Bucurestibe.

Folyik a nagy per

Pár perc leforgása alatt rabolták el a Lindbergh-bébit --

mondotta vallomásában a kicsiny áldozat dajkája

Newyork, január 8.

A femintoni esküdtisé' tegnap tovább folytatta a Lindbergh-bébi elrablása ügyének tárgyalását. A délutáni tárgyaláson a Lindbergh-bébi dajkáját, Betty Govot hallgatták ki, aki elmondta, hogy a gyermekrablás es-téjén minden ablakot gondosan bezártak és a redőnyöket leeresztették egy kivételével, amely nem működött. Amikor a gyermek elaludt, a dajka pár percig magára hagyta, amikor visszatért, a bébi már nem volt az ágyban.

Betty Gov itt heves zokogásban tört ki, --

majd folytatja vallomását. Elmondja, hogy az első pillanatban nem gondolt semmi rosszra azt hitte hogy a gyermeket édesanya vitte magával. Átment Lindberghné szobájába, aki azonban semmit sem tudott a gyermekről. Mindketten Lindberghné futottak, aki

szívéhez kapott és így kiáltott fel. "E-rabolták a gyermeket."

Órákon át folytatták a kutatást a villa-parkjában, de eredménytelenül.

A tárgyalás folytatását ma délutánra halasztották

Jan Kiepūra személyesen cáfolta meg a betegségéről elterjedt híreket

Varsó, január 8.

A lengyel lapok közlik, hogy Jan Kiepura, akiről bécsi jelentések alapján az a hír terjedt el, hogy haldoklik, felhívta a Gazeta Polska nevű újságot és megcáfolta a betegségéről elterjedt híreket. A neves énekes elmondta, hogy kisebb influenza ágyba döntötte és egy percig sem volt komoly beteg-sége.

Kiutasították Litvániából a náci monstre-per két angol védőjét

Ravel, január 8.

A Memelvidéki németek monstre-perében érdekes fordulat állott be. A litván hatóságok tegnap kiutasították a vádlottak két angol védőjét. A londoni ügyvédek már el is hagyták Litvániát. A kiutasításra az adott okot, hogy a két ügyvéd élesen kritizálta a litvániai állapotokat.

Testvérgyilkosság a föld miatt

Kiskőrös, január 8.

Dulai Pál kiskőrösi hadirokkant gazdálkodó már régóta rossz viszonyban volt Janos nevű testvérgyilkosával, aki izgága természetű ember. Egy darabka föld miatt voltak közöttük állandóan nézeteltérések. Tegnap

előtt Dulai Pál ismét összekapott öccsével, aki a veszekedés során kést rántott és több helyes sulyocan megsebesítette bátyját. -- Dulai Pált haldoklóva szállították kórházba és mire a műtőasztalra tették meghalt. A gyilkos fiatal gazdát elgőzölgettek.

Háromtagú rablóbanda vakmerő szélhámosságait leplezte le a bucuresi rendőrség

Két uccai nő magával csalta lakására a férfiakat, akiket azután kifosztottak

Bucuressti, január 8.

A rendőrségnek sikerült lelepleznie egy három tagból álló rablóbandát, amely igen kifőös módon operált. Munteanu Maria és Constanta Antoniadé prostituált lány a késő este magukhoz invitáltak a magános férfiakat. Akik léprementek, azokat lakásukra vezették. Nem telt lele sok idő amikor hirtelen betoppant egy férfi aki valóágos botrányt csinált hogy idegen férfi talált

"hites feleségével". A férfi Constanta Nieulescu volt, aki a banda harmadik tagjaként mint törvényes férfi szerepelt. Miközben a léprecsalt férfi menekülni kényszerült addig a két nő kirabolta a tapasztalatlan férfit mindenéből. A három bandita több ilyen sikerült fogást csinált végül is szorosan megjárták, mert leplezték és a rendőrség letartóztatta őket. Mind a hármat átadták az ügyészségnek.

Mialatt haldoklott

Kifosztották a budapesti bankrablás harmadik áldozatát

Budapest, január 8.

Megemlékeztünk arról, hogy a budapesti bankrablás harmadik áldozata is meghalt. Kévéssel később Róth Imre meg a tisztviselő hozzátartozói megjelentek a főkapitányvárogon és megdöbbenő feljelentést tettek. A feljelentés szerint amíg Róth Imre a kórházban a halálával viaskodott, addig egy ismeretlen egyén, aki a dr. Somló álnevet használta, teljesen kifosztotta lakását.

Újév napján a Fagor szanatóriumban Róth Imre betegágy mellettt egy fiatal ember szorgoskodott, aki mindenkihez ezzel mutatkozott be:

— Dr Somló vagyok szegény Imre leg jobb barátja. Lehetek valamiben szolgálatra. A haldokló fiatal ember édesapja melegen megszívotta a résztvevő dr Somló kezét, akiről később kint hogy egyike a legvakmerőbb rablóknak. Ugyanis, amikor látta, hogy Róth Imre végét járja, elidőtt a

kórházból, megjelent Róth Imre házasszonyánál és kijelentette, hogy ő Róthnak leg jobb barátja és, hogy barátjának szükség-e van minden ruhájára. A gyanútlan urnaszony odaadta Róth Imre szobájának kulcsát. Az ismeretlen pedig mindenéből kifosztotta a haldokló Róth Imre szobáját. Később kiderült, hogy dr Somló nemcsak a lakást fosztotta ki, de szanatóriumi sürgősforgása idején ellopta Róth Imre aranyórát és minden értéktárgyát.

A budapesti bankrablásnak van még egy másik érdekes fordulata is. Ismeretes, hogy a bankrablást vezette Sza'ay Miklós hiúsította meg, aki revolverével betört az egyik rablóba. Most kiderült hogy vilóz szaláynak nem volt fegyvertartási engedélye és így elsősorban őt tarták felelősnek a bankrablásból kifolyólag Valószínűleg azonban, hogy a büntetés igen enyhe lesz és fel is fogják függeszteni.

Kinai kalózok kifosztottak egy hajót

Peking, január 8.

A Jangcekiang folyón kínai tengeri kalózok kifosztottak egy hajót. A kalózok utasok gyanánt felcsúszkáltak magukat a hajóra és — éjszakai rohammal levertek a legénységet. Ezután a hajót teljesen kifosztották és az utasokat meztelenre vetkőztették.

RÁDIOMŰSOR

SZERDA

Bucuresi: 13: lemezek 14: előadások hírei, tőzsde 14,30: könnyű lemezek 18: rádiózenekar 19: időjelzés, hírek 19,15: Mozart B-moll vonós- és kúrhatos 20: felolvasás 20,20: Wagner Siegfried c'ajnai utazása — 20,45: felolvasás 21,05: Theodorcsen S. hegedűl 21,35: Zavoianu Natália énekel 22: felolvasás.

Budapest: 7,45: torna, utána: hanglemezek 11: hírek 11,29: farsangi napló 1837-ből 11,45: kétszobás lakások berendezése 12,10: nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: déli harangszók időjárásjelentés 13,05: Kocz. Aczél énekel zongorakísérettel 13,35: hírek 14,50: Halasi Pista cigányzenekara muzsikál — 14,20: pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizálasjelentés 15,10: diáklélóra 17,45: pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: "Meghülés és edzés" előadása. 18,35: Fejes János szalon és jazz-zenekar műsoránál folytatása 19,55: "Majális) Kodályi elbe szélése 20,25: az Operaház előadásának ismertetése 20,30: az Operaház előadásának közvetítése "Farsangi lakodalom" 22,45: hírek, időjárásjelentés 20,40:—21,10 ig Uray Margit magyar nótákat zongorára 21,15: "A távobalítás haladása 1934-ben dr pere martoni Nagy Lajos előadása 22—22,45 ig Közvetítés az Ostende kávéházból: Charly Gauriot szalon és jazz-zenekarának műsora Kalmár Pál énekszamaival 22,50: hírek 23—24-ig: Koczé Antal és cigányzenekara muzsikál 23,35: Kőrügy negyedóra Majd: Pertis Pali és cigányzenekara 24,15: hangszerek.

3

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. január 14.

Az örök tűz

Fantasztikus regény

110

Nagy szél kerekedik a tenger felől, a szél erőteljes támadására lassankint meghajolnak a tűzszőlők, a füsttömegek lassan megindulnak nyugatról keletre. A tengerről jövő szél magával hozza a nagy vizek üdítő levegőjét.

A Frégör vulkán feltűnik a megtisztult levegőben — alig néhány száz méter széles, kerek nyílás egyenlő távolságban Saint-Guirec öblétől és Frégastei várától. A nyílásból kiszakadt hegykup milliók darabjára tört az első kitörés hevében, amely a laboriák Trez-Traou fővenyét, a kráter teljesen kívül, vakító világosságot áraszt a tisztultabb levegőben.

Végre kitisztult az ég is: éjszaka van — tiszta, világos éjszaka, csillagok ragyognak az égből.

Éjszaka? Hanyadik? A második? A harmadik? Nem lehet kiszámítani az elmúlt órák borzalmait.

Tiszta éjszaka enyhe, világos éjszaka — megszámlálhatatlan csillagok fényében, — mintha az ég meg akart volna tisztulni a szörnyű szennyétől, amely a földből áradt érinthetetlen, halhatatlan arca felé.

És ebben az éjszakában csak háromféle különös ütembe egvesülő hangot lehet megkülönböztetni: a nyugati tengerről jövő szél énekét, a hullámok szabályos üdöcsének hangját és a vulkán morgását, amely különös ítéssel dobál sziklákat az ég felé. A sziklák egy része viaszosik a kráterbe, más része alágurul a lejtőkön.

Időről-időre lávafolyam tünik fel a kráter nyílásában, lefolyik az oldalán, mint a feltehető edényből a víz a hegyoldalon meg szilárdult lávafolyam után követi. A láva folyékon anyagok súvósar ereszkednek alá, mindig tovább jutnak, megkövesednek, fűtő töltést alkotnak elérnek a Sainte-Anne öbléig; a parti vizek feülete lassan megtelik cisternákkal és nehéz gőzökkel.

Ez a látvány tárul a Ker Ar Virben levő emberek elé, akik Picomanachból Cast Aérésből menekültek ide. A vulkán kitörése olyan szörnyű volt, hogy a földön kiszakadt sziklák összezúzták a legtöbb házát. A világítótorony derékban tört ketté és ezután a sziklával együtt, amelyen épült Cast Aérés kastélya omnia-maz. A töltés, amely egy pillanatra elzárta Picomanach kiútját, újra kirott. A sötétségben melyet csak időnként törtek át a kist és lángjai tapogatózva haladt előre a kis csoport ezen a töltésen: a Cast Aérésből menekülő emberek csoportja; bukácsosva előre a földben és lávában menekültek, anélkül, hogy tudták volna hová.

Körülbelül huszan vannak a sziklaforokon a Függőszikla védelmében a tenger és a lávafolyam között, amely kétágu villát képez: az egyik ág Picomanachon folyik keresztül, a másik Frégastei partján.

A ház, mikor Marc, Odette, Gilberte és Robin odaérkeztek, még állott bár a rengetek alapos pusztítás ágeitek benne is. Az egyik szárnya bedőlt, de néhány fal és a tető épségben maradt.

E falak közé húzódtak a Picomanachból menekült életben maradt emberek.

Yves le Brézellec köré csoportosultak valamennyien. A világítótorony óre csak Falkra gondolt, mikor kiszakadt a torony romjai alól: elfutott a lányért; magával vitt néhány szomszédot is, a Morganokat, akik karjukon vitték a teljesen kimerült Vént. Így menekültek Ker Ar Virbe, ahol meghúzódtak a tombolóvész elől.

Egy görög hajó katasztrófája a Fekete-tengeren

A vihar parthoz csapta a hajót, amelynek egy matróza a vizbefúlt

Constanta, január 8.

Tegnap éjjel a Constantában horgonyzó hajók rádiófelvevői S. O. S. jeleket vettek fel. Nemsokára kiderült, hogy a 'Spiros' nevű görög hajó a Fekete-tengeren hajótörést szenvedett. A Spiros a Bosporusztól a Fekete-tengerre jött, hogy Constantában szállítson árukat. A tengeren azonban olyan bor-

almas viharba került, amely a parthoz csapta. A hajó fennakadt sziklákon. A mentőjók nem tudták megküzdeni a zátonyra utott görög gőzöst mert a vihar ezeket is hatótöréssel fenyegette. Egy tengerész, aki a Spirosról szökött elmenekült amikor leugrott a vízbe, azonnal elmerült és máig csak a holttestét vették ki a víz.

Három napig feküdt holtan szobájában egy nyugdíjas Budapesten

Szívszélhűdés érte abban a pillanatban, amikor megnyitotta a gázcsapot

Budapest, január 8.

Különös haláleset történt Budapesten az Alkotmány utcában. A 15-ös számú ház lakóinak feltűnt, hogy az egyik második emeleti lakó, Hogh Gyula, nyugalmazott pénzügyi főtanácsos, napok óta nem mutatkozott. Vizsgálni kezdték az ajtót és meglepetésvetették észre, hogy az ajtó belülről van bezárva és a kulcslyukon enyhe gázszivárgás ki. Azonnal értesítették Hogh főtanácsos nevelt fiát Molnár Alonr alezredest, aki a szomszédok segítségével feltörte az ajtót és tájázta. Mindnyáan a szobában holtan fekü-

meg, a szoba külsőben mozdulatlanul feküdt. Hogh Gyula. Értesítették a mentőket, akik azonban csak annyit tudtak megállapítani, hogy a pénzügyi főtanácsos halott és pedig körülbelül már három napja. Először öngyilkosságra gondoltak, de az orvosi vizsgálat minden kétséget kizárólag megállapította, hogy nem öngyilkosság történt, hanem Hogh Gyulát szívszélhűdés érte. A gázcsap csak véletlenségből maradt nyitva, mert Hogh Gyulát akkor érte a halálos szívroham, amikor kinyitva a gázcsapot vizet akart melegíteni.

Fejszéivel verte agyon lányát udvarlóját egy gazdálkodó

Győr, január 8.

Horváth József 25 éves perenyéi regény hosszabb idő óta udvarolt Kovács Lajos nagygencsi jómódú gazda leányának. A távoli faluban lakó lány minden nap állatogattott szerelméhez.

A leány apja nem teljesen látta a házuk körül forgolódo fiatallembert és többször figyelmeztette, hogy hűbavaló minton igyekezete, a leányt nem adja hozzá. Horváth József nem törődött a figyelmeztetéssel és továbbra is folytatta látogatásait.

Tegnap éjjel aztán véres következménye lett az udvarlásnak.

Horváth József késő este érkezett meg Perenyéről Kovács Dénesék házához. A gazda megvárta, amíg a fiatallembert a látogatás után távoztára készült.

A sötét udvaron a lány mögé került és a favágó baltával hátára és fejére szorított. Horváth József hangos jajkiáltással véresen esett össze és elvesztette eszméletét.

Értesítették a cserkészőseget, akik Kovács Dénest letartóztatták.

A fiatallembert halálolva szállították kórházba.

SPORT

Jelentést tesz Titulescunak Románia athéni követe a válogatott csapat szerepléséről

Athén, január 8.

Hiteles forrásból származó hírek szerint Roseanu Románia athéni követe

jelentést készíti a román válogatott athéni szerepléséről, amelyet Titulescunak küld meg.

Roseanu ugyanis élénk figyelemmel kísérté a román csapatot a Balkán Kupamezőzéseik egész tartama alatt és tapasztalatai nem a leghízelgőbbek a vezetőkre nézve.

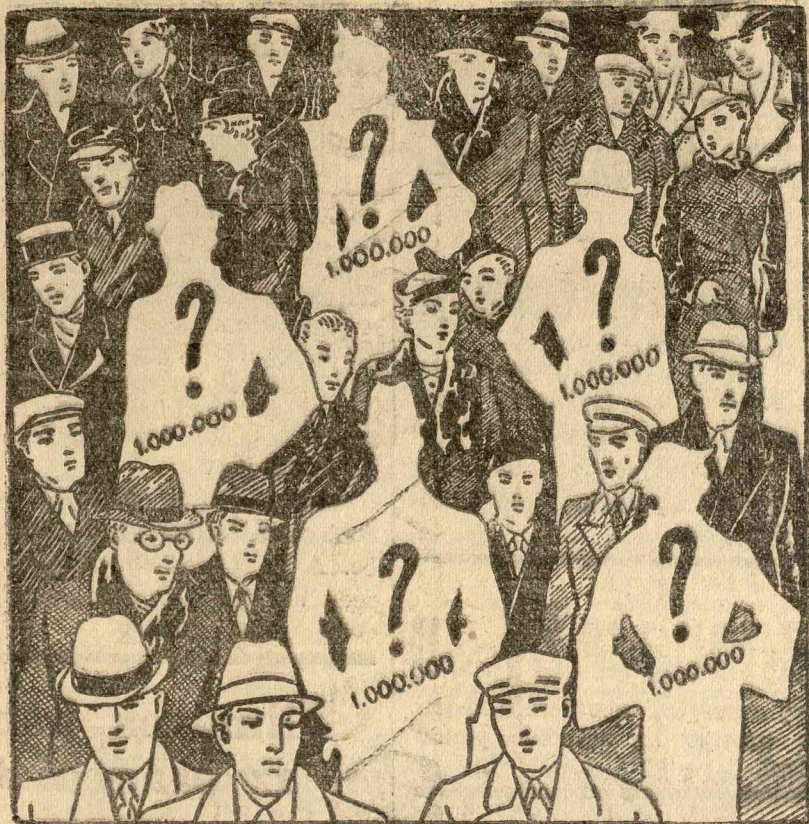
Igy tehát a belügyi kormányon kívül Románia külképviseletét is foglalkoztatják

az athéni események.

A román futballszövetség egyébként kedden ülést tart, amelyen

Savulescu őrnagy szövetségi kapitány benyújtja lemondását.

A Balkán Kupa győztes csapata a jugoszlávok megérkeztek Bulgáriába, ahol nagy lelkesedéssel fogadták őket. A csapat testületi leg kiutazott Topolára, ahol koszorút és márvány-emléktáblát helyeztek el Sándor király sírján.

Az új évben új milliomosok ez az Állami Sorsjáték jelszava.

Vásároljon Állami Sorsjáték sorsjegyet. Ujítsa meg sorsjegyet a 3.-ik osztály húzására.

Egy egész sorsjegy vételára 2.400 lei
Egy negyed sorsjegy vételára 600 lei
Egy egész sorsjegy megváltási ára 800 lei
Egy negyed sorsjegy megváltási ára 200 lei

Mután az elmúlt évben a Sorsjáték annyi boldog embert teremtett, tekintet nélkül rangra, minden társadalmi osztály köréből, az új évben számuk még nagyobb lesz. Már a 3. osztály január 15-iki húzásán kerül kiosztásra öt nyeremény 500.000 leitől kezdve.

Az új terv előnyei továbbra is megmaradnak. Két-száz leivel lehet egy milliót nyerni. Minden játékosnak több esélye van, mert minden sorsjegyen öt szám van, egy a törzsorsjegyre az Állami Sorsjátékra, megosztható nyereményekkel és négy a melléksorsjátékra, a Fundatia Culturala sorsjátékára, megoszthatatlan nyereményekkel.

Az esélyek növekedésével megnőtték a nyeremények is

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Secundus Institutul Comercial de Credit Banca Dacia Union
Brașov	„Fortuna” Alex. Enkelhardt Banca Comercială Națională	Oradea	Ernest Revesz Banca Centrală
Cerașuri	Banca Oehligesser & Horowitz Alfred Noe Banca Hiescu	T. Mureș	Banca de Economii Banca Timișoara
Cluj		Timișoara	

45 fokos hideg van Oroszországban

Moszkva, január 8.
Oroszországban borzalmas hideg van. Moszkvában a hőmérő mínusz 35 fokot su-lyedő alá, míg a szibériai Celjuszban mi-nusz 45 fok. Hogy ez milyen borzalmas hi-deg, azt legjobban az bizonyítja, hogy elma-radt az Istentelenek szövetségének felvoná-

lása is, amelyet pedig minden orosz kará-csony éjszakáján meg szoktak tartani. (Az orosz karácsony január 6-án van.) Így ab-ban a kevés templomban, amely megmaradt Szovjetoroszországban, a hideg védő-re alát-megunt udták tartani karácsonyi ünnepsége-tek.

Rózsacsokrot küldött szerelmese koporsó-jára a szombathelyi gyilkos

Az áldozat apja a sárba tiporta a rózsákat

Szombathely, január 8.
Hirt adtunk olvasóknak arról a szerel-mi drámáról, amely néhány nappal ezelőtt történt Szombathelyen. Gregoss Sándor, ör-mester agyonlőtte szerelmét, amelyet szülei eltiltottak a leánytól. A gyilkos örmester azután maga ellen fordította a revolvért és súlyosan megsebesítette saját magát. A sze-relmi tragédia halott hősnőjét már vasár-nap helyezték örök nyugalomra. A temetési

szertartáson kisebbfajta botrány történt. -- Ugyanis a gyilkos Gregoss Sándor egyik barátja annak nevében egy fehér rózsacsok-rot akart helyezni a halott leány koporsójá-ra. A család tagjai azonban hevesen tiltá-koztak ellene. Rövid tusakodás után a cso-kor a sárba került és az apa nem engedte meg magától annyi bosszút, hogy rátapo-sított a fehér rózsacsokorra.

Osztrovszky ebéden volt az uralkodónál

Sinaia, január 8.
Osztrovszky szovjet követ megjelent az uralkodó előtt, aki ebédre látta a szovjet kö-vetet.

Politikamentes ebéd Mihalache születés-napján

Sinaia, január 8.
Mihalache Sinaiaiban ebédet adott szüle-i tésnapja alkalmából. Ezen az ebéden meg-jelent Lupu és Madgearu is. A nemzeti pá-rtiszpárt elnöke kijelentette az újságírók-nak hogy az ebéden nem volt szó politiká-ról.

Franciaország új tengeri egyezmény megkötésére tesz javaslatot

Tokió, január 8.
A Reuter tokiói jelentés alapján arról számol be, hogy a tokiói francia követ új javaslatot terjesztett a japán külügyminis-terium elé. A javaslat lényege szerint Fran-ciaország ajánlja, hogy az új tengerészeti egyezmény aláírására kérjék fel Németor-szágot és Spanyolországot is, mert a nagyhata-lmaknak a kisebb tengeri haderőket is el-lenőrizni kell. Más szempontból, pedig fele-letes, hogy a kisebb hatalmak mellette érez-zék magukat.

Gyomor-, bél-, anyagcserebeteg-ségeknél, verszegénység, adipsa és lesoványodás eseteiben reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz úgy feleltetnek, mint gyermekeknek igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat.

Tizenhárom tüzeset egy napon Bucurestiben

Bucuresti, január 8.
Bucurestiben tegnap nem kevesebb mint 13 helyre hívták ki a tűoltókat. A tüzel-oltását nagyon megnehezítette, hogy a viz-csapok mindenütt bejagytak. A Filipescu parkban egy villa gyulladt ki és oltás közben az egyik tűoltó Athanasiu Florea lezuhant a harmadik emeletről. Több tűoltó súlyos fagyási sebeket szenvedett.

Szakított egymással a feloszlátott Vaszgárda két volt vezére

Bucuresti, január 8.
A feloszlátott vaszgárda két vezetője, Zelea Codreanu és Mihai Stelescu között szá-kitásra került a sor. Stelescu árulással vá-dolja Zelea Codreanút és azzal, hogy hívó-ból külön csoportot szervezett. Stelescu egyébként lapot indított, amelyben Farai Istropolit, a híres író nagy cikket írt az anti-semitizmus ellen.

Időjárás

Éjszaka a hideg növekedik, viszont a nappali hőmérséklet állandóan mérge-kelt hideg. Elénk keleti, északkeleti szél több helyen hó, külsősen nyugaton és délen.

Lemondott Kállay Miklós magyar földművelésügyi miniszter és Kárpáthy honvéd- parancsnok is

Bucurestiből jelentik: A magyar honvédség kebelében jelentős változásokról ad hírt a Budapesti Értesítő, amely budvalevőleg a magyar kormány hivatalos lapja. -- Eszerint Kárpáthy Kamiló és három közvetlen munkatársa, Roder Vilmos, Shöner és Fott tábornok eltávoztak a honvédség vezetésétől és szónnal nyugdíjba mennak. Kárpáthy Kamiló helyét Svoy gyalogsági altábornag veszi át.

Legújabb hírek szerint Keresztész Ferenc belügyminiszter is lemond. Eckhardt Tibor pedig belép a kormányba.

Ugyancsak tegnap utazott el Genfba -- Magyarország fődélégátusa Eckhardt Tibor is aki magával vitte a kormánynak, a marsellei merénylet ügyében elkészített válaszlátat. A Népszövetség péntek reggel kezd meg januári ülésszakát.

Névszerinti közkegyelem lesz január 24-én

Bucurestiből jelentik: Antonescu igazságügyi miniszter elkészítette az amnesztíciára és kegyelemre vonatkozó előterjesztését.

Az igazságügyi miniszter, névszerinti előterjesztést tesz, amelyet az uralkodó január 24-én fog aláírni.

Mit végeztek az oradeai mentők és tűzoltók az 1934. évben?

A közönség széles rétegének alig van tudomása arról a nehéz és felelősségteljes munkáról, melyet éjt nappal egybeváltva a tűzoltók és a mentők látnak. A tűzoltók és a mentők állandó permanenciában önkéntek a város felett s alig lehet kellő díjazásukat találni működésükre, ha figyelmükbe vesszük, hogy

felszereléseik eljártan kezdetleges állapotban vannak és az elkülöníthetetlen szükségességű segédesszközökhöz kívül, husz éve már ugyszólván semmitsem kaptak. Az örtorony állandó összeörléssel fenveget.

A város sulyos anyagi válsággal küzd és így még gondolni sem lehetett arra, hogy a derék tűzoltótestület ezer szükségletét kielégítsék, pedig a város polgársága tűzoltó adó címén sulyos százezreket fizett.

A mai körülmények között valóban elismerésreméltó, hogy hiányos és kezdetleges felszereléseikkel, milyen megbízható, pontos és zökkenés nélkül működést fejtenek ki úgy a tűzoltók, mint a mentők s a város közvédelmének csak hálával adózhat, a tűzoltók kitűnő főparancsnokának Serac Aurélnak, valamint a tűzoltó és mentőtestület derék tagjainak.

Most, hogy előttünk fekszik a tűzoltók és mentők évi statisztikája, látjuk csak, -- hogy milyen megfeszített erővel dolgoznak ezek a derék emberek és szeretnénk minden erőnkkel odahatni, hogy a város vezetésége találjon modot arra, hogy e kitűnően működő testület kívánságai végül teljesülésbe menjenek.

Egy év statisztikája.

Az elmúlt év folyamán összesen 78 tűzesethez hívták ki a mentőket. Hónapok szerint május, havában volt a legtöbbszor tűz (14) és júliusban volt a legkevesebb (1). A tűzesetek többsége gondatlanság okozta. -- míg tíz esetben hibás elhelyezés idézte fel a tüzet. Tízennyolc esetben nem tudták megállapítani a tűz okát. Leégett többek között hat gyár, három raktár, négy üzlet, egy pékség, egy malom. A tűzoltók nyolc esetben ki hibás tűzriadalomra mentek ki.

Időbeli becslés szerint 36 tűzset nap, 42 pedig éjszaka volt.

A tűzoltók közül egy oltás közben megsebesült. A tűzesetek folytán előállott tűzkár összege 1 millió 513 ezer 560 lejre ug. Ennek egy részét biztosítási utján megfizették, míg a másik fele biztosítási hiányában

a tüzesetet szenvedő egyén kára maradt.

Itt tűnik ki az is, hogy a biztosító társaságnak az elmúlt évben kezelték tulzott szigorral az eseteket és nagy többségben ki fizették a kárösszeget.

A mentők működése

A mentők statisztikája a következőképpen fest: Az év folyamán összesen 740 beteget szállítottak és 619 balesetnél építtek közbe. A felfektetett statisztika adatai szerint 1934-ben 92 ember lett öngyilkos, illetve 92 öngyilkosságnál szálltak ki a mentők.

Baestek következtében első segélypontrészesítették 362 férfit, 224 nőt és 2, tize nőt éven aluli gyermeket.

1924 október 15-ke óta összesen 19,538 balesetnél lépett közbe a mentő testület és 10,405 beteget szállítottak. Ez összesen -- 29,988. A betegszállításokból összesen bevettek 63,751 lejt, melyet havonta hiánytalanul befizettek a város kasznájába. A múlt év költségvetési ésszeből összesen 21 ezer lejt -- fél prémium gyanánt azaz kimerítették a költségvetési előírást.

Végül még kell jegyezni, hogy a mentők az elmúlt évben úgy mint más években -- magánszemélyektől vagy egyesületektől sem miféle támogatást nem kaptak szervezésük fenntartására.

Mozgósínházak műsora:

Apolló Mozgó
Angol házasság.

Capitol Mozgó:
Nem pénzért tettem,

Heyman Szinkör
Csillag ragyog az égen.

Omnia Mozgó
A szőke lány.

Veszek

ócska ólmot

Cím a kiadóban

Hász József emlékezete az oradeai táblai tanács ülésén

Oradea, január 8

Mihaescu elnök rendeletére, tegnap délután 11 órakor teljes létszámra gyűlt össze a tábla, hogy így áldozzon a tragikus hirtelenséggel elhunyt Halász József emlékére. A teljes ülésen az összes tanácsosok, valamint a jegyzők megjelentek és néma csendben állva hallgatták végig Mihaescu elnök megemlékező szavait, melyekben az elhunyt Hász József érdemeit méltatta. A gyászülés után kegyelet jeléül 5 percet felfüggesztették a tárgyalásokat.

Hász József táblabíró örökét a legelsőbb bírói tanács legközelebbi ülésén töltik be. A legesélyesebb jelöltek: dr. Nestor József vezetőügyész és Athanasiu Alexandru, törvényszéki főelnök.

Filmesek háboruja az oradeai tábla előtt

Három évvel ezelőtt történt, hogy Buzzea Joan az albajliai gyulafehérvári Olia-pya mozgószínház tulajdonosa több fiát kölcsönözött ki a Metro Gollwyn oradeai fiokától, mely egész Erdélybe kölcsönöz filmeket. A mozis a kapott filmek kölcsönját nem fizette meg és így a filmkölcsönző válsztott bíróságra elé vitte az ügyet, amely ezer lej perköltség megfizetésére kötelezte. A mozi tulajdonos nem nyugodott bele a döntésbe és azzal a megokolással, hogy a válsztott bíróság elfogult volt a törvényszék elé vitte az ügyet.

A törvényszék helyt adott Buzzea kérésének, megváltoztatta a döntést és a filmtársaságot elutasította kérésével. Most már a filmtársaság jelentett be felebbvezést az ítélet ellen és így az érdekes ügy az oradeai tábla elé került. A tábla tegnap foglalkozott a filmtársaság kérésével és rövid tárgyalás után elutasította az. Így há a mozis ingyen jutott a filmekhez.

A nagyállomástól pár percnvi járásra, str. Sf. Gabriel (volt Szőlőtelep-u) folytatásában, vízvezeték, csatornázás, villanyvilágítás mentén házépítésre kiválóan alkalmas **telkek eladóak.**

Ertekezni naponta d. u 2--4 óra között
Salamon Jánosnál,
Oradea, str. Franciezsá (Francia-sori) 12

APRÓHIRDETÉSEK

Sima Singer cipész varrógép megvételre kerestetik. Nagybíró Testvérek Calea Arad di ut 23. 2324

Újságárus fiut felvesz fizetéssel újságbódé, str. Gen. Mosoiu sarok

Úgyes jómegjelenésű intelligens helybeli ügynök 4--5000 lejt kereshet havonta. Cím a kiadóban. 2293

Költőcsaládhoz tisztességes minden azonnalra kerestetik. Wégnér, str. Vlahuta (Szent János ucca) 47-a.

Használt, de jókarban levő kisebb varrógépet megvételre keresek házi használatra. Cím: árral a kiadóba kérek. 2248

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keressük az ország minden városában és községeiben megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA